

K43411003 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : คำเรียกผู้หญิง / วรรณคดีสมัยอยุธยา

ปริศนา พิมพ์ : คำเรียกผู้หญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยา (TERMS FOR WOMEN IN THAI LITERATURE OF THE AYUTTHAYA PERIOD) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร. มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. 270 หน้า. ISBN 974-464-909-7

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คำเรียกผู้หญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยา จำนวน 20 เรื่อง ในด้านความหมายและการสร้างคำ และเพื่อวิเคราะห์ค่านิยมของกวีไทยสมัยอยุธยาที่มีต่อผู้หญิงตามที่ปรากฏในคำเรียกผู้หญิง

ผลการศึกษาพบว่าคำเรียกผู้หญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยามี 197 คำ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายนัยตรง มีทั้งหมด 11 คำ และคำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายแฝง มีทั้งหมด 186 คำ แสดงให้เห็นว่ากวีไทยสมัยอยุธยานิยมใช้คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายแฝงมากที่สุด คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายแฝงยังสามารถจัดได้เป็น 6 ประเภท คือ คำเรียกผู้หญิงที่หมายถึงหญิงผู้มีความงาม หญิงผู้มีความอ่อนเยาว์ หญิงผู้มีความสดชื่นดั่งดอกไม้ หญิงผู้เป็นที่รัก และหญิงผู้มียศ นอกจากนี้ยังพบว่า คำเรียกผู้หญิงที่หมายถึงหญิงผู้มีความงามมีมากที่สุดถึง 86 คำ

การสร้างคำเรียกผู้หญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยามีทั้งหมด 4 ลักษณะ คือ การสร้างคำเรียกผู้หญิงโดยใช้คำเดียว วิธีประสมคำ วิธีซ้อนคำ และวิธีสมาสคำ ผลการศึกษาพบว่าคำเรียกผู้หญิงที่สร้างโดยวิธีประสมคำมีมากที่สุด 103 คำ คำเหล่านี้กวีสร้างทั้งคำไทยและคำยืมจากภาษาต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่ากวีไทยสมัยอยุธยามีความสามารถในการหลกคำและมีความรู้ในเรื่องภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาบาลี สันสกฤต และเขมร อย่างดี

ค่านิยมของกวีไทยสมัยอยุธยาที่มีต่อผู้หญิงตามที่ปรากฏในคำเรียกผู้หญิงที่เป็นความหมายแฝง มี 2 ประการ ได้แก่ 1. ผู้หญิงต้องมีรูปสมบัติ กล่าวคือ ผู้หญิงต้องมีความงาม มีความอ่อนเยาว์ และมีความสดชื่นดั่งดอกไม้ 2. ผู้หญิงต้องมีคุณสมบัติ กล่าวคือ ผู้หญิงต้องมีค่าซึ่งเทียบได้กับ แก้ว ทอง ของวิเศษ มีสิริมงคล และมีบุญ และผู้หญิงต้องมีเสน่ห์ชวนให้รู้สึกรัก

คำเรียกผู้หญิงในวรรณคดีไทยสมัยอยุธยาแสดงให้เห็นความสามารถของกวีในการสรรคคำมาใช้ และทำให้เห็นค่านิยมของกวีไทยสมัยอยุธยาที่มีต่อผู้หญิงได้อย่างชัดเจน

K43411003 : MAJOR : THAI

KEY WORD : Terms for Women / Literature of The Ayutthaya Period.

PRISANA PHIMDEE : TERMS FOR WOMEN IN THAI LITERATURE OF THE AYUTTHAYA PERIOD. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. MANEEPIN PHROMSUTHIRAK , Ph.D. 270 pp. ISBN 974-464-909-7

The purpose of this thesis is to analyze the terms for women in the 20 literary works of the Ayutthaya period in relation to their meaning and formation. The study also aims at the analysis of the Ayutthaya poets' values on women as shown through these terms.

The result of the study is as follows: there are 197 terms for women found which can be divided into two groups i.e. 11 terms with denotative meaning and 186 terms with connotation.

The terms with connotative meaning can be divided into 6 sub-groups: for beautiful women; precious women; young women; women who have the freshness of flower; beloved; and honorable. The number of the terms denoting beautiful women is the highest – 86 altogether.

There are 4 methods of the formation of these terms: the use of isolating words; compound words; synonymous compounds; and Pali, Sanskrit samasa compounds. The use of compound words is the most frequent – 103 terms are found. The Ayutthaya poets formed these terms by using both Thai and foreign words, such as those borrowed from Pali, Sanskrit, and Cambodian in forming these terms.

The Ayutthaya poets' values on women as shown in these terms are: firstly women must consist of beauty meaning they must be beautiful, young, and as pleasantly fresh as flowers; secondly women must be endowed with good characteristics i.e. they must be able to be compared with jewel, gold, magically precious, and auspicious things, as well as with merit. Besides, they must be very charming and delightful.

The terms for women found in the literary works of the Ayutthaya period can clearly show the ability in word selection and the values on women of the Ayutthaya poets.

Department of Thai Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2004

Student's signature Prisana Phimdee

Thesis Advisor's signature M.